

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33338
Nom: Neuropsicologia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	Neuropsicologia	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ESPERT TORTAJADA RAUL

RESUM

La Neuropsicologia és una disciplina científica fonamentalment clínica, que convergeix entre la Neurologia i la Psicologia. La neuropsicologia estudia els efectes que una lesió, dany o funcionament anòmal en les estructures del sistema nerviós central causa sobre els processos cognitius, psicològics, emocionals i del comportament individual. Estos efectes o dèficit poden estar provocats per traumatismes craneoencefàlics, accidents cerebrovasculars (ictus), tumors cerebrals, malalties neurodegeneratives (v.g. Alzheimer, esclerosi múltiple, Parkinson, etc.) o malalties del neurodesenvolupament (epilèpsia, trastorns de l'espectre autista, paràlisi cerebral, trastorn per dèficit d'atenció/hiperactivitat, etc.). Aquestes etiologies anteriorment comentades poden afectar diversos dominis cognitius com ara el llenguatge, l'atenció, la memòria, les gnòsies, les praxies, el raonament abstracte o la intel·ligència, entre d'altres. Per al diagnòstic d'estes alteracions el neuropsicòleg sol emprar test neuropsicològics, així com proves de neuroimatge estructural i/o funcional, amb l'objectiu de dissenyar programes específics de rehabilitació o d'estimulació cognitiva per a intentar recuperar o bé suplir la funció cognitiva perduda després de la lesió.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomanable que l'estudiantat tinga superades las assignatures de Psicologia Fisiològica I i II.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1319 - Grau Psicologia

L'alumne/a coneixerà els diferents trastorns neuropsicològics, les tècniques per al seu diagnòstic i les seues etiologies principals.

L'alumne/a coneixerà la mecànica de passar proves neuropsicològiques.

L'alumne/a estarà capacitat/ada per a emetre un informe neuropsicològic d'un cas clínic real.

L'alumne/a podrà realitzar una valoració neuropsicològica abreujada a un voluntari/ària real.

Saber analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

Saber proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

Ser capaç de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tècniques en Neuropsicologia

Anàlisi macroscòpic post-mortem

Anàlisi microscòpic

Anàlisi lesional "in vivo": Neuroimatge estructural i neuromodulació

Mètode instrumental clàsic en Neuropsicologia

Mètode funcional: Tècniques neurofisiològiques i de medicina nuclear

2. Etiologies en dany cerebral adquirit

Patologia vascular

Tumors cerebrals

Traumatismes cranioencefàlics (TCE)

Infeccions del sistema nerviós central

3. Síndromes neurològics

1. AMNÈSIES

Tipus de memòria i d'amnèsies

Neuroanatomia i neurofisiologia de la memòria
Etiologies més freqüents de les amnèsies persistents-transitòries

2. AFÀSIES, ALÈXIES, AGRÀFIES I ACALCULIES

Models neurals del llenguatge
Historia de l'afasiologia
Semiologia de les afàsies corticals, subcorticals i afàsies progressives primàries
Semiologia de les alèxies
Semiologia de les agràfies
Semiologia de les acalculies

3. AGNÒSIES

Definició i tipus d'agnòsies
Neuronatòmia de la visió
Alteracions visoperceptives, visoespaciales, visoconstructives
Agnòsies auditives i somatognòsies

4. LÒBULS FRONTALS

Introducció i Història
Anatomia del lòbul frontal
Funcions cognitives i emocionals
Funciones executives
Síndromes i signes frontals

5. DEMÈNCIES

Envel·liment satisfactori: Canvis neuroanatòmics i neurofisiològics
Neuropsicologia de l'envelliment
Demències: Aspectes generals
La malaltia d'Alzheimer

4. Avaluació neuropsicològica

Avaluació neuropsicològica: Proves principals
Anamnesi i elaboració de l'informe neuropsicològic

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,50

Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	20,00
Resolució de casos pràctics	2,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Tutories programades individuals o en grup per a la supervisió de treballs pràctics, orientació i resolució de dubtes.

Activitats d'aprenentatge individuals i grupals, realització d'activitats pràctiques.

Classes magistrals mitjançant presentacions amb material audiovisual i noves tecnologies sobre tècniques i principals patologies en Neuropsicologia Clínica.

Pràctiques sobre com realitzar una valoració neuropsicològica amb maneig de tests i barems, visionat de vídeos i estudi de casos clínics de pacients reals sobre diverses patologies, incloent la realització d'una valoració neuropsicològica real.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació serà el mateix tant a la 1a com a la 2a convocatòria.

SA1.- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves orals, escrites o d'acompliment de destreses. Aquest apartat constitueix el 70% de la nota final (7 punts).

La prova de rendiment sobre el nivell de coneixements teòrics assolits per l'estudiantat es realitzarà en forma d'examen tipus test de 40 ítems, amb preguntes de resposta múltiple amb 3 alternatives.

SA2.- Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problemes i maneig de proves diagnòstiques. Aquest apartat constitueix el 30% de la nota final (3 punts). Es realitzarà un treball que consistirà en la valoració neuropsicològica i realització d'un informe entregable a partir de les dades clíniques reals d'un familiar (preferentment iaïos o pare/mare) seguint les guies que es donaran a classe mitjançant un protocol neuropsicològic ad hoc. Aquest apartat és recuperable en segona convocatòria mitjançant un informe neuropsicològic nou o bé millorat, que s'haurà de lliurar abans de la data oficial establida.

Requeriments mínims tant per a la 1ª com per a la 2ª convocatòria

- Obtenir 3,5 punts de 7 en el SA1.

- Obtenir un mínim de 5 punts de 10 a la nota final.

La nota del treball (informe neuropsicològic) es guardarà per a la segona convocatòria (juliol), en cas de suspendre l'examen tipus test, o de no presentar-se a la primera convocatòria. Si l'estudiantat es presenta a l'examen no podrà renunciar a la seua nota per a pujar-la a la segona convocatòria. Cap estudiant no podrà fer un canvi de grup per raons

d'horari una vegada matriculat oficialment.

Advertiment sobre plagis

La copia o plagi manifest de qualsevol tasca part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sometent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

S'ha de tindre en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

Sistema de qualificació

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf D'acord amb aquesta, se concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens.
- De 5 a 6.9: aprovat.
- De 7 a 8.9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula de honor.

La matrícula d'honor (1 per cada 20 estudiants) s'atorgarà directament a les millors notes (sempre a partir de 9). En cas de notes idèntiques de candidats a MH, el professorat podrà realitzar una prova oral.

Sols es sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan es superen els requisits mínims establerts per a cadascun d'ells.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les següents regles:

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no arriba als requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, y aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'arriba als requisits en algun de la resta d'apartats, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat per el qual no supera l'assignatura.

En segona convocatòria, se procedirà d'acord amb les següents regles:

- Sols s'utilitzarà l'opció NO PRESENTAT, quan no s'haja presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, incloent entre aquests el de major ponderació.

- Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació i no se compleixen requisits mínims en algun, constarà SUSPENS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si fóra més d'un apartat el no superat, constarà la màxima nota dins del suspens en base 10.

- Si no se supera algun dels requisits mínims o falta algun apartat d'avaluació es farà constar SUSPENS i nota numèrica la mitjana de puntuacions sent 0,0 la part no presentada (màxim possible 4.9).

Reglament sobre impugnació de qualificacions

La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda en tasques d'avaluació, quedarà sotmesa a allò disposat en el Reglamento de Impugnación de Calificaciones (ACGUV de 29 de abril de 2008) (<http://www.uv.es/=sgeneral/Reglamentacio/Doc/Estudis/C9.pdf>).

Avançament de convocatòria

Respecte a la possibilitat que un/a estudiant sol·licite un avançament de convocatòria, tal com estableix la normativa vigent, l'avaluació consistirà en la realització obligatòria d'un examen sobre coneixements teòricopràctics (que suposarà el 70% de la nota final) i d'un informe final (que suposarà el 30% de la nota final).

BIBLIOGRAFIA

Referències Bàsiques:

Junqué C. y Barroso J. (2009). *Manual de Neuropsicología*. Madrid: Síntesis. ISBN 9788497566315.

Pérez García, M., Tirapu Ustárroz, J., & otros autores (2023). *Manual de Neuropsicología Clínica*. Ediciones Pirámide. ISBN 9788436822151.

Portellano, J. A. (2019). *Introducción a la Neuropsicología*. McGraw-Hill. ISBN 9788448197344.

Forn Frías, C. (2022). *Manual de Neuropsicología*. Pirámide. ISBN 9788436843286.

Brusco, L. I., & Sandra, S. (2015). *Manual de Neuropsicología*. Akadia. ISBN 9789875704466.

Referències Complementàries:

Kandel, E. R., Schwartz, J. H., Jessell, T. M., Siegelbaum, S. A., & Hudspeth, A. J. (2013). *Principios de Neurociencia*. McGraw-Hill. ISBN 9788448131744.

Ramachandran, V. S., & Blakeslee, S. (2012). *Fantasmas en el cerebro*. Editorial Paidós. ISBN 9788449327276.

Arnedo Montoro, M. (Ed.). (2014). *Neuropsicología a través de casos clínicos: evaluación y rehabilitación* (2ª ed.). Panamericana. ISBN 9788491107118.

Kolb, B., & Whishaw, I.Q. (2017). *Neuropsicología Humana*. Sanz y Torres. ISBN 9789500696784

Fuster, J.M. (2013). *Cerebro y libertad*. Ariel. ISBN 9788434423855.

Portellano, J.A. (2016). *Neuropsicología infantil*. Síntesis. ISBN 9788490772461.

León-Carrión, J. (2015). *Fundamentos de neuropsicología humana*. Síntesis. ISBN 9788490774960.

Pinel, J.P.J. (2017). *Biopsicología*. Pearson. ISBN 9788490355350.

Junqué i Plaja, C., & Barroso Ribal, J. (1999). *Neuropsicología*. Síntesis. ISBN 9788497566315

Forn Frías, C. (2022). *Neuropsicología del lenguaje*. Síntesis. ISBN 9788491719914